

РЕШЕНИЕ

№ 91

гр. С., 13.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С., ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,
в публично заседание на двадесет и девети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мария Ян. Блецова Калцова

Членове: Стефка Т. Михайлова Маринова
Симеон Ил. Светославов

при участието на секретаря Пенка Сп. Иванова
като разгледа докладваното от Симеон Ил. Светославов Въззивно
гражданско дело № 20232200500065 по описа за 2023 година

Производството е въззивно и е по реда на чл. 258, и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на П. Т. С., ищец по делото, с адрес: гр. Н.З., ул. „П.Б.“ № 56, срещу Решение № 12/12.01.2023 г., по гр. д. 793/2022 г. по описа на РС-Н.З., с което е отхвърлен предявеният срещу Прокуратурата на Република България, осъдителен иск за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди за сумата от 10 000 лв.

Въззивникът счита обжалваното първоинстанционно решение за неправилно, поради нарушение на процесуалните правила. Въззивникът представил 13 копия от документи, които били приети по делото, а в първото съдебно заседание променил основанията на иска от чл. 2, ал. 1 от ЗОДОВ, на чл. 2 „В“ от ЗОДОВ. Съдът обаче приел като доказателство и поисканите с писмо от 04.10.2022 г. НОХД № 601/2019 г. на ОС С. и ВНОХД № 139/2021 г. на АС Бургас. Тези дела не били поискани от страните и съдът извън обхвата на определението от 15.09.2022 г. изискал същите.

Въззивникът сочи, че първоинстанционният съд приел, че е осъден с присъда от 23.04.2021 г. по НОХД №601/2019 г., потвърдена с Решение № 64 по ВНД № 139/2021 г. на АС Бургас и Решение № 1083 на ВКС за 2021 г., но тези съдебни актове не го лишавали, нито от гражданските му права, нито от конституционните. Въззивникът не отрича значението на присъдата, но счита, че не може да е аргумент за решаването на гражданския спор.

Въззивникът счита още, че обжалваното първоинстанционното решение било и необосновано, тъй като първоинстанционният съд не направил опит да

анализира доказателствената съвкупност. Според него на 23.03.2018 г. ОД на МВР – С.З. образувала ДП № 349зм-96 с уведомление до ОП-С.З., без да сочи законен повод и достатъчно данни за извършено престъпление. На същия ден разследващият полицай изготвил постановление за извършване на действия по делегация в друг район, като възложил на „разследващ полицай, определен от Главния разследващ полицай на ОД на МВР- С.“ да извърши „претърсване и изземване в условията на нетложност в дома на М. С.“. Този имот въззивникът твърди, че обитавал със своето семейство. Счита, че това постановление на разследващия полицай от ОД на МВР-С.З. нарушавало чл. 42, ал. 1 от ЗМВР и ПМС № 260/2015 г. определящо районите на действие на областните дирекции на МВР. Районът на действие на ОД на МВР – С.З. била територията на област С.З.. След това разследващият полицай от РУ на МВР – Н.З. извършил претърсване и изземване без правно основание, а с Определение № 182 по ЧНД № 149/2018 г. на ОС С.З., протоколите са одобрени, макар съдебният район да бил различен и действията да попадали в района на ОС С..

Трите постановления на ОП С.З. по преписки № 716/2018 г., касаещи ДП № 96/2018 г. на ОД на МВР С.З., - от 11.06.2018 г., от 09.07.2018 г. и от 20.07.2018 г., не му били връчени. С постановление от 24.07.2018 г. ОП С. приела своята компетентност по ДП № 96/2018 г. на ОД на МВР С.З.. Постановление от 20.08.2018 г. на ОП С., с което разследването е възложено на следовател при ОСО при ОП С., също не му било връчено. Невръчването на тези прокурорски постановления въззивникът счита, че го е лишило от това своевременно да узнае кой разследващ орган извършва действия по разследването, по което е обвинен.

Първоинстанционният съд освен това бил достигнал и неправилно до извода, че той не е имал качество на обвиняем по делото на ОП С.З., тъй като противоречал на факта, че АП Пловдив с постановление от 09.01.2020 г. е приела, че спрямо него, в качеството на обвиняем, е налице втората форма на привличане по чл. 219, ал. 2 от НПК, чрез протоколите за първото действие по разследване, а именно № 6407 и 6408 за претърсване и изземване от домовете им на основание чл. 161, ал. 2 от НПК, извършено на 23.03.2018 г. В тази връзка въззивникът сочи, че за Европейския съд винаги ще е налице наказателно обвинение, когато са предприети такива действия по разследване срещу лицето, и това не зависело от разрешенията дадени във вътрешното право на съответната държава. Понятието наказателно обвинение следвало да се тълкува с оглед контекста на Конвенцията, а не по смисъла на националното право.

По отношение на вредите въззивникът счита, че ответникът е нарушил закона, превишавайки компетенциите си, злоупотребявайки с властта си и лишавайки обвиняемия от право на защита, и участие в наказателното производство, гарантирано от чл. 6 от ЕКЗПЧОС. Неимуществените вреди били необорима законово презумпция и константната съдебна практика ги приемала за обичайни, а съдът следвало да посочи кои от тях се намират в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка с обвинението спрямо него. Размерът на вредите намалил в знак на добра воля, но репарирването на

вредите бил единственият вътрешноправен инструмент – чл. 2, буква В от ЗОДОВ.

Иска от настоящата съдебна инстанция да отмени обжалваното решение и предявеният иск по чл. 2В от ЗОДОВ да бъде уважен изцяло.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от Районна прокуратура С., чрез Я. Колева – прокурор към РП С., в качеството на представляващ Прокуратурата на Република България, с адрес: гр. С., бул. „В.“ № 2.

Въззиваемият счита въззивната жалба за неоснователна, тъй като обжалваното решение кореспондирало със събраните доказателства и изложения в него изводи били обосновани. Ищецът не доказал твърденията си за осъществен фактически състав по чл. 2 от ЗОДОВ или чл. 2В от ЗОДОВ. Не било доказано твърдението, че е привлечен като обвиняем по ДП № 34/2018 г. на ОП С. или че прокуратурата е превишила своята власт и компетенции. Ответникът като страна в процеса също можело да сочи доказателства, но липсвали такива, които да установят, че правата на ищеца са сериозни засегнати и поради това не се установила претенцията за настъпили конкретни вреди от конкретно обвинение. Привличането по реда на чл. 219, ал. 2 от НПК е предпоставено от наличието на определени факти, които не били налице, тъй като протоколът за претърсване и изземване не съдържал нито една от точките (по точно 3-6) на чл. 219, ал. 3 от НПК.

Относно преписка № 1614/2018 г. на ОП С.З., въззиваемият сочи, че е образувана по отделни материали и изпратена в ОП С., и е присъединена към делото в С.. Нямамо как въззивникът да е обвиняем по отделени материали и поради това да не е придобил качеството на обвиняем. По отношение на него не е вземане и мярка за неотклонение. Спрямо въззивника не било налице наказателно преследване, респ. нямамо как да са налице и предпоставките на чл. 2, ал. 1, т. 1, 3-6 от ЗОДОВ.

Въззиваемият сочи още, че твърдените болки и страдания не се установили по делото, именно поради липсата на конкретен наказателен процес и невръчени постановления. Не се установили и други незаконни действия на ПРБ. По делото на ОС С.З. нямамо качеството на обвиняем, а по делото на ОС С. е вече осъден. Водените наказателни производства приключили в разумен срок, а производството в ОП С. било за обвинение по чл. 278, ал. 6 от НПК, а обвинителният акт е внесен в ОС С.. Не можело да се направи разграничение между евентуалните вреди и отрицателни емоции, причинени от законно обвинение, и евентуални вреди от претендираните незаконосъобразни действия. Също така терзанията, които въззивникът твърди било невъзможно да се отграничът, предвид краткия период от време, в който той е бил привлечен като обвиняем.

Иска от въззивната инстанция да потвърди решението като правилно, а въззивната жалба да остави без уважение.

В с. 3. въззивникът, редовно призован, не се явява и не се представлява.

В с. 3. въззиваемият, редовно призован, се представлява от прокурор

Георгиев от ОП С., поддържа становището изложеното в отговора на въззивната жалба, както и искането за потвърждаване на обжалваното решение като правилно

Пред въззивната инстанция не са събираните доказателства, а и такива доказателствени искания не са правени.

Въззивният съд намира въззивната жалба за допустима, отговаряща на изискванията на чл. 260 и чл. 261 от ГПК, същата е подадена в законовия срок, от процесуално легитимиран субект, имащ правен интерес от обжалването, чрез постановилия обжалвания акт първоинстанционен съд.

При извършване на служебна проверка по реда на чл. 269 от ГПК въззивната инстанция констатира, че обжалваното изцяло съдебно решение е валидно, а с оглед пълния обхват на обжалването – и допустимо.

С оглед рамките, поставени от въззивната жалба, въззивната инстанция, след преценка на събраните пред районния съд доказателства, намира, че обжалваното решение е правилно.

Настоящият съдебен състав намира формираната от първоинстанционния съд фактическа обстановка, изложена в мотивите на обжалваното решение, за пълна, правилна и кореспондираща с доказателствения материал, и с оглед разпоредбата на чл. 272 от ГПК, ПРЕПРАЩА своята към нея, и я допълва както следва:

От представените писмени доказателствени средства, се установява, че на 23.03.2018 г. е извършен обиск на А.П.Н., което следствено действие, представлявало основание за образуване на ДП № 349-96/23.03.2018 г. на ОД МВР С.З.. При проведената с него беседа били събрани данни и за лицето М. Т. С., като въз основа на тях е извършено претърсване и изземване 23.03.2018 г., протоколите от които, са одобрени от съда с определение от 24.03.2018 г., по чнд № 147/2018 г. на ОС С.З.. С постановление от 12.07.2018 г., ВКП е постановила материалите по ДП № 349-96/2018 г. на ОД на МВР С.З. да бъдат изпратени по компетентност на ОП С./ *в мотивите си ВКП е констатирала също, че досъдебното производство е образувано въз основа на извършения обиск на Антон Нешев/*. Посоченото ДП № 349-96/2018 г. е прието по компетентност от ОП С. на 24.07.2018 г. с изрично постановление, в което е постановено приетото досъдебно производство да се води под вх. № 2197/2018 г. ДП, пор. № 189/2018 г. по описа на ОП С., за престъпление по чл. 278, ал. 6 от НК.

Видно от представената справка за съдимост е, че ищецът П. Т. С., с присъда № 5/22.04.2021 г., по НОХД № 601/2019 г., по описа на ОС С., влязла в сила на 25.02.2022 г., е признат за виновен в това, че на 23.03.2018 г., в гр. Н.З., в жилище на адрес: ул. „П.Б.“ № 56, е извършил престъпление по чл. 278, ал. 6 от НК, тъй като е държал повече от три археологически обекта по смисъла на чл. 146, ал. 1 от ЗКН, представляващи движими културни ценности, които не са идентифицирани по съответния законов ред, на обща стойност от 819 лв. Оправдан е в частта относно общата стойност на археологическите обекти над 819 лв. до 820 лв.

Посочената осъдителна Присъда е потвърдена с Решение от 29.10.2021 г. по ВНОХД № 139/2021 г. по описа на БАС, което пък е потвърдено с Решение № 20/25.02.2022 г. по КНОХД № 1083/221 г. по описа на ВКС.

От посоченото от въззивника постановление на ОП С.З. от 09.01.2020 г., се установява, че жалбата му срещу резолюция, с която му е отказано да му бъдат предоставени посочените прокурорски актове, е оставена без уважение. В мотивите на акта е посочено, че е налице втората форма на привличане по чл. 219, ал. 2 от НПК, с протоколите за първо действие по разследването срещу ищеца.

Горната фактическа обстановка безспорно се установи от събраните писмени доказателствени средства на които съдът дава пълна вяра, тъй като не са налице други доказателства, които да внесат съмнение в тяхната достоверност.

При така установеното от фактическа страна, въззивната инстанция достигна до следните правни изводи:

Предявен е допустим иск с правно основание чл. 2в, ал. 1, т. 2 от ЗОДОВ вр. чл. 52 ЗЗД, който е основан на твърденията, че ответникът с редица процесуално-следствени действия (невръчване на преписи от постановления, ползване на негодни доказателствени средства и непредоставяне на информация за характера и причините на обвинението) съществено е нарушил правото на ЕС - чл. 47 от ХОПЕС във вр. с чл. 6 от ЕКЗПЧОС. Определянето на правната квалификация е задължение на съда, а не страните, като настоящият съдебен състав следва да посочи, че чл. 6 от ЕКЗПЧОС е идентичен с чл. 47 от ХОПЕС. Съгласно чл. 52, параграф 3 от ХОПЕС, *„доколкото настоящата Харта съдържа права, съответстващи на права, гарантирани от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, техният смисъл и обхват са същите като дадените им в посочената Конвенция“*. Основните права, които са гарантирани от ЕКЗПЧОС и които са възпроизведени в ХОПЕС- първичен източник, част от първичното право на Съюза, следва да се разглеждат като част от правото на ЕС- по силата на чл. 6, § 3 от Договора за Европейския съюз /ДЕС/.

Основателността на предявения осъдителен иск е предпоставено от установяването на противоправно деяние / съществено нарушаване на права, защитени от чл. 47 от ХОПЕС/ осъществено от ответника, неимуществени вреди и техния размер, както и причинно-следствена връзка между противоправното деяние и вредите. Доказването на съществуването на тези правнорелевантни факти е изцяло в тежест на ищеца.

Настоящият съдебен състав намира, че в разглеждания случай ищецът недоказва успешно в условията на пълно и главно доказване противоправността на твърдените деяния, довели до нарушаване на правата му, защитени от чл. 47 от ХОПЕС. Нарушаването на правата ищеца в качеството му на обвиняем, са все положителни факти, които се отнасят до твърдяното противоправно деяние, но от нито едно от събраните писмени доказателствени средства, не се установява съществено нарушаване на правата на ищеца, гарантирани му в чл. 55 от НК и в ХОПЕС.

На първо място, от доказателствената съвкупност се установява, че до изпращане на делото по компетентност на ОП С., ищецът не е привлечен в качеството на обвиняем. Той не е задържан, а качеството обвиняем придобива едва след приемането на ДП № 96/23.03.2018 г. на ОД МВР С.З. от ОП С., което е продължило под вх. № 2197/2018 г. ДП, пор. № 189/2018 г. по описа на ОП С., тъй като по последното ищецът вече е бил привлечен като обвиняем. Верни са твърденията на прокуратурата, че обвинението по това наказателно производство е приключило с влязла в сила Присъда на 25.02.2022 г., с което ищецът е признат за виновен. При тези безспорно установени факти, доводът на въззивника, че е привлечен с първото действие е неоснователен, тъй като такъв извод не може да бъде направен от събраните доказателства, а съществуването на този факт не може да бъде установен от мотивите на представените преписки от прокурорски постановления, вкл. и това на ВКП, което установява, че първото действие по разследването е срещу различно от ищеца лице. Мотивите на прокурорските постановления не обвързват съда съгласно чл. 300 от ГПК.

На второ място, не се установява и по приключилото наказателно производство с Присъда № 5, по НОХД №601/2019 г. на ОС С., влязла в сила на 25.02.2022 г., да е нарушено правото на справедливо разглеждане на делото, тъй като отново в тази връзка не са ангажирани доказателства. За одобряването на съставения протокол за претърсване и изземване от 23.03.2018 г., се е произнесъл компетентния за това съд по реда на НПК, одобрявайки същия. Недопустимо е гражданският съд да преразглежда допустимостта на доказателства и доказателствени средства, събирани по реда на НПК.

Доводите за това, че са нарушени правата му, тъй като не са връчени преписи от посочените постановления; че не е узнал характера и причините за обвинението, както и че не е разбрал кой орган го разследва, са също неоснователни. По делото не са събрани доказателства, които да подкрепят тези твърдения и от които да може да бъде направен извод, че в нарушение на ХОПЕС вр. чл. 55 от НПК, ищецът не е узнал за какво престъпление е обвинен, причините за образуването му, както и кой е разследващия орган. Самият ищец е възразил срещу приемането и прилагане на посочените наказателните производство, в които вероятно е могло да се съдържат документи, от които той да се ползва при доказване на тези твърдения. Въпросът за връчване на преписите е разгледан от по-горестоящата прокуратура и същата е приела жалбата му за неоснователна, тъй като такива постановления не съществували в правния мир на образуваното досъдебнопроизводство. С това постановление се изчерпва и доказателствената съвкупност относно твърдените нарушения, които настоящият съдебен състав намира, че остават недоказани.

Неотговаря на обективната действителност и твърдението, че първоинстанционният съд в нарушение на процесуалните правила е събрал доказателства по делото, тъй като с оглед направеното възражение от ищеца, по делото не са приети НОХД № 601/2019 г. на ОС С. и ВНОХД № 139/2021 г. на АП Бургас. Такъв изричен диспозитив за приемането на тези

наказателни производства липса и същите не са приложени към делото.

Предвид горното, настоящата въззивна инстанция намира, че предявеният осъдителен иск по чл. 2в, ал. 1, т. 2 от ЗОДОВ, е неоснователен, тъй като не са налице първите два кумулативни елемента от фактическия състав на иска, а именно противоправно деяния, изразяващо се в съществено нарушение на права, защитени от чл. 47 от ХОПЕС. Обсъждането на другите кумулативни елементи от фактическия състав е излишно, тъй като за основателността на иска е необходима всеки един от тях да е налице. Ето защо, предявеният осъдителен иск по чл. 2в, ал. 1, т. 2 от ЗОДОВ за осъждане на ответника да плати сумата от 10 000 лв., представляваща обичайните неимуществени вреди, които са настъпили от съществени нарушение на ПЕС, следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

Поради съвпадение на крайните решаващи изводи на двете съдебни инстанции и съгласно чл. 271, ал. 1 от ГПК, обжалваното решение следва да бъде потвърдено като правилно.

При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 2 от ЗОДОВ, ищецът следва да бъде осъден да заплати сторените по делото разноски, но след като такива не са сторени, той не следва и да заплаща такива.

Ръководен от гореизложеното и на основание чл. 271, ал. 1 от ГПК, Окръжен съд С.

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 12/12.01.2023 г., по гр. д. 793/2022 г. по описа на РС-Н.З..

Решението може да бъде обжалване в едномесечен срок от връчването му с касационна жалба пред ВКС.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____